

Motion till riksdagen 2019/20:3504

av Jakob Forssmed m.fl. (KD)

med anledning av skr. 2019/20:77 Riksrevisionens rapport om det kommunala utjämningsystemet

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda utjämnings-systemet som helhet, för att bättre ta hänsyn till tillväxtkommuners ökade kostnader, utreda möjligheten till en mer regional modell för utjämning samt utreda effekterna av ett ökat statligt ansvar för skatteutjämningsystemet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen har i rapporten Det kommunala utjämningsystemet – behov av mer utjämning och bättre förvaltning (RiR 2019:29) granskat hur det befintliga systemet kan utvecklas för att det i större utsträckning ska utjämna för kostnadsskillnader som uppstår på grund av kommunernas olika förutsättningar.

Riksrevisionen anser att systemet inte är utformat så att kommunerna kan ge kommuninvånarna en i huvudsak likvärdig service, utan större skillnader i skattesatser. De menar att den befintliga kostnadsutjämningsen inte tar tillräcklig hänsyn till kostnads-skillnader mellan kommuner som beror på yta, antal invånare, befolkningsförändringar samt storstädernas och de storstadsnära kommunernas socioekonomi.

Kristdemokraterna har tidigare, med anledning av proposition 2019/20:11 Ändringar i kostnadsutjämningsen för kommuner och landsting, påtalat ett behov av en fördjupad översyn av det kommunala utjämningsystemet. De förändringar som har gjorts har inte varit tillräckliga. En fördjupad översyn bör också ha ett särskilt fokus på hur inkomst-utjämningsystemet bättre kan utformas för att främja tillväxt i kommuner och regioner.

Flera av de regioner och kommuner som fick störst negativ bidrags- eller avgifts-förändring i det nya systemet för kostnadsutjämning befinner sig i en fas med stora investeringar för att möjliggöra tillväxt. Det bör därför, inom ramen för en större

översyn av hela systemet, övervägas om de demografiska variablerna i det nya systemet skulle behöva justeras för att ta bättre hänsyn till stora kostnader och investeringsbehov inom exempelvis infrastruktur, kollektivtrafik, sjukvård, omsorg, skola och förskola.

Inom en sådan utredning bör även möjligheten till en mer regional modell ses över. I många fall ligger boendekommuner och jobbkommuner geografiskt nära och drar nytta av varandra. Inom utjämningsystemet behandlas de dock som separata entiteter och får olika profil på grund av hur de demografiska faktorerna i utjämningsystemet faller ut, trots att det i hög grad är samma personer som bor i den ena kommunen och arbetar i den andra.

Om utjämnigen i stället behandlade sådana kommuner gemensamt, med ett mer regionalt perspektiv, hade en mer rättmätig omfördelning kunnat ske. Kristdemokraterna vill se en samhällsgemenskap där stad och land inte ställs emot varandra och där hela Sverige kan leva. Utredningen bör därför även få i uppdrag att se över huruvida ett ökat statligt ansvar för skatteutjämnigen mellan kommuner och regioner skulle kunna bidra till ökad legitimitet för systemet. Kristdemokraterna anser därför att en utredning behöver tillsättas som ser över utjämningsystemet i sin helhet.

Jakob Forssmed (KD)

Sofia Damm (KD)

Hampus Hagman (KD)

Hans Eklind (KD)

Désirée Pethrus (KD)